

Ontslagen!

TOM NIEROP*

FOTO: MARIA BROUWER

Geagiteerde accountants met petjes en felgekleurde T-shirts, luidkeels leuzen scanderend. "Pikken we dit?... Neeee!" Dat beeld drong zich even op bij het recente bericht dat de vakbonden 'op ramkoers' liggen met de directie van accountantskantoor Accon AVM, vanwege de gevreesde gevolgen van de fusie met de Noordelijke Accountants Unie. Ik heb me niet verdiept in de zaak en over stakingen of andere arbeidersacties heb ik sedertdien niets vernomen. Maar ik neem aan dat het bericht op waarheid berust. In een sector waar werknemers elke ochtend kunnen kiezen uit drie alternatieve werkkringen, maakt 's lands grootste conservatieve politieke partij - de vakbeweging - zich druk over arbeidsvoorwaarden.

Het bericht staat niet op zichzelf. Voorafgaand aan de door het polderkabinet bedachte 'participatietop' eind juni 2007, waar de vakbeweging weigerde te spreken over versoepeling van het ontslagrecht, figureerden onheilsverhalen over dreigende ontslaggolven bij onder meer ABN AMRO en ING.

Individuele zorgen over de eigen baan zijn begrijpelijk. Niemand wisselt graag gedwongen van werkkring. Maar op macroniveau zijn ze in de financiële sector op dit moment ronduit ridicul. De dreigende afvloeiing van een grote hoeveelheid financiële types zou in deze overspannen arbeidsmarkt juist gejuich moeten opleveren. ABN AMRO gaat er, mag je aannemen, efficiënter door functioneren (leuk voor de aandeelhouders). Andere financiële bedrijven - inclusief accountantskantoren - zien de visvijver met schaarse arbeidskrachten wat beter gevuld. De vertrekkende werknemers zien, nadat ze van de eerste schrik zijn gekomen, weer eens een andere omgeving - hetgeen achteraf vaak verfrissend blijkt. En zelfs topman Rijkman Groenink schijnt er niet minder van te worden. Iedereen tevreden, zou je zeggen.

Het is al vaker opgemerkt: in de moderne economie maakt baanzekerheid plaats voor werkzekerheid. De assertiever types onder het bankpersoneel wachten de verdere strapatsen van Groenink en zijn mede-bonusverzamelaars dan ook niet af en kijken actief rond naar andere mogelijkheden. Concurrerende banken schijnen erg geïnteresseerd te zijn. ABN AMRO heeft van schrik zelfs een speciale blijfpremie in het leven geroepen. Als ik een accountantskantoor had, zou ik trouwens ook eens een lijntje uitwerpen daar aan de Amsterdamse Zuidas. Kortom, de wereld lacht accountants en andere *financials* vrolijk toe. Globalisering, outsourcing, *offshoring* en ander Aziatisch nieuws veranderen daar niets aan. En het aardige is: dit hele verhaal - van baanzekerheid naar werkzekerheid - geldt, zij het soms in mindere mate, ook buiten de financiële sector. Hoogleraar Jules Theeuwes becijferde onlangs dat in Nederland jaarlijks acht procent van de bestaande banen verdwijnt. Maar elk jaar komen er ook weer tien procent nieuwe banen bij. Opvallend: de zo gevreesde *offshoring* van werkzaamheden veroorzaakt slechts één tot drie procent van het totale banenverlies. En nóg een opsteker, ook voor de vakbonden: in hun nieuwe baan incasseren ontslagen mensen gemiddeld een 22 procent hoger uurloon. Zelfs in de offshore-sectoren is dat nog altijd zeven procent.

Verandering is niet altijd slecht. Thomas Friedman, briljant Midden-Oosten commentator van de *New York Times* maar in accountantskring bekender van zijn bestseller *The World is Flat*, reageerde dan ook als volgt op Theeuwes' bevindingen: "Als Nederland een bedrijf was, dan kocht ik aandelen."

Noot

* hoofdredacteur
'de Accountant'